ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 12ης Ιουλίου 2006 *

Στην υπόθεση Τ-277/04,

Vitakraft-Werke Wührmann & Sohn GmbH & Co. KG, με έδρα τη Βρέμη (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον U. Sander, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τον J. Novais Gonçalves,

καθού,

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου:

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Johnson's Veterinary Products Ltd, με έδρα το Sutton Coldfield (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τον M. Edenborough, barrister,

με αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 27ης Απριλίου 2004 (υπόθεση R 560/2003-1), η οποία αφορά διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Vitakraft-Werke Wührmann & Sohn GmbH & Co. KG και της Johnson's Veterinary Products Ltd,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirrung, πρόεδρο, A. W. H. Meij και I. Pelikánová, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Ιουλίου 2004,

το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 Ιανουαρίου 2005,

το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 13 Μαΐου 2005,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 11ης Ιανουαρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 21 Μαρτίου 1996, η Vitacoat Ltd ζήτησε από το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) την καταχώριση του λεκτικού σημείου VITACOAT ως κοινοτικού σήματος, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.

2 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση υπάγονται στις κλάσεις 3, 5 και 21 του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών ενόψει καταχωρίσεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 3: «Σαμπουάν, μαλακτικές κρέμες (κοντίσιονερ), παρασκευάσματα για τα μαλλιά και το δέρμα, αποσμητικά· στο σύνολό τους για ζώα»·

— κλάση 5: «Παρασκευάσματα εξολόθρευσης ακάρεων, ψειρών, ψύλλων και άλλων παρασίτων· στο σύνολό τους για ζώα»·

— κλάση 21: «Βούρτσες και χτένες για ζώα».

3 Η αίτηση καταχωρίσεως δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* υπ' αριθ. 34/1998 της 11ης Μαΐου 1998.

4 Στις 25 Μαΐου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε ανακοπή κατά της ανωτέρω καταχωρίσεως, στηριζόμενη σε τέσσερα σήματα καταχωρισθέντα στη Γερμανία (στο εξής: προγενέστερα σήματα), τα οποία συνίστανται στο λεκτικό σημείο VITA-KRAFT και καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα προϊόντα:

— καταχώριση υπ' αριθ. 834 153: «Είδη υαλουργίας, πορσελάνη και φαγεντιανά, ταΐστρες για πτηνά, σκύλους και γάτες»·

— καταχώριση υπ' αριθ. 950 955: «Φυτικά φαρμακευτικά προϊόντα για ψάρια, πτηνά συντροφιάς και οικιακά πτηνά, πλην των παρασκευασμάτων που πωλούνται αποκλειστικώς στα φαρμακεία»·

— καταχώριση υπ' αριθ. 1 065 186: «Παρασκευάσματα υγείας και παρασκευάσματα φροντίδας σώματος και καλλωπισμού ζώων συντροφιάς, καθώς και σαμπουάν για ζώα συντροφιάς»·

— καταχώριση υπ' αριθ. 39 615 031: «Ουσίες για πλύσιμο, σαπούνια, παρασκευάσματα φροντίδας σώματος και καλλωπισμού, λοσιόν για τα μαλλιά, παρασκευάσματα για την εξόντωση επιβλαβών οργανισμών, χτένες και βούρτσες».

5 Η ανακοπή ερειδόταν, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 και στρεφόταν κατά του συνόλου των προϊόντων τα οποία αφορούσε η αίτηση καταχωρίσεως.

6 Στις 11 Φεβρουαρίου 2000, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή λόγω, μεταξύ άλλων, της ελλείψεως πλήρους μεταφράσεως των πιστοποιητικών καταχωρίσεως των προγενέστερων σημάτων. Κατόπιν προσφυγής που άσκησε η προσφεύγουσα, το τρίτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ ακύρωσε, στις 19 Ιουνίου 2001, την απόφαση αυτή, καθόσον αφορούσε τα προγενέστερα σήματα.

7 Στις 4 Σεπτεμβρίου 2001, η Vitacoat ενημέρωσε το ΓΕΕΑ ότι μεταβίβασε την αίτηση καταχωρίσεως στην εταιρία Johnson's Veterinary Products Ltd, μεταβίβαση η οποία καταχωρίσθηκε στο *Μητρώο κοινοτικών σημάτων* στις 29 Οκτωβρίου 2001.

8 Στις 29 Ιουλίου 2003, το τμήμα ανακοπών απέρριψε εκ νέου την ανακοπή ως αβάσιμη.

9 Στις 24 Σεπτεμβρίου 2003, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.

10 Με απόφαση της 27ης Απριλίου 2004 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) το πρώτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή. Έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι τα επίμαχα προϊόντα ήταν εν μέρει πανομοιότυπα και εν μέρει παρόμοια, πλην όμως τα επίμαχα σημεία παρουσίαζαν ελάχιστες ομοιότητες από φωνητικής και οπτικής απόψεως. Συγκεκριμένα, κατά το τμήμα προσφυγών, οι λέξεις «vita» και τα σήματα VITAKRAFT έχουν εγγενώς ασθενή μόνο διακριτικό χαρακτήρα για προϊόντα άλλα πέραν των καλυπτόμενων από τη γερμανική καταχώριση υπ' αριθ. 834 153 και τις «χτένες και βούρτσες» της γερμανικής καταχωρίσεως υπ' αριθ. 39 615 031. Περαιτέρω, αποφάνθηκε ότι τα σημεία διέφεραν από εννοιολογικής απόψεως, δεδομένου ότι η λέξη «Kraft» σημαίνει στη γερμανική γλώσσα «δύναμη, ισχύς» και ενισχύει την έννοια της «ζωτικότητας» («Vitalität» στη γερμανική) που υπονοείται με το στοιχείο «vita», ενώ η λέξη «vitacoat» δεν έχει συγκεκριμένη σημασία, ανεξαρτήτως του κατά πόσον ο Γερμανός καταναλωτής γνωρίζει τη σημασία της αγγλικής λέξεως «coat». Όσον αφορά τα έγγραφα που προσκόμισε η προσφεύγουσα προκειμένου να αποδείξει ότι τα προγενέστερα

σήματα διαθέτουν έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της αναγνωρισιμότητάς τους τους στη γερμανική αγορά, το τμήμα προσφυγών κατέληξε ότι δεν αποτελούσαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία της φήμης των προγενέστερων σημάτων (βλ. κατωτέρω σκέψεις 24 και 25). Το τμήμα προσφυγών τονίζει ότι, καθόσον η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι τα σήματά της ήταν γνωστά στη γερμανική αγορά, η ομοιότητα των επίμαχων σημάτων δεν αρκεί για την πρόκληση κινδύνου συγχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Η προσφυγή ασκήθηκε αρχικώς στη γερμανική γλώσσα. Η αγγλική κατέστη γλώσσα διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 131, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, κατόπιν αντιρρήσεων τις οποίες κατέθεσε η παρεμβαίνουσα στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 11 Αυγούστου 2004.

12 Η προσφεύγουσα επισύναψε στην προσφυγή της μεγάλο αριθμό παραρτημάτων στη γερμανική γλώσσα. Στις 31 Ιανουαρίου 2005, κατέθεσε ορισμένα από τα παραρτήματα αυτά σε συντομευμένη μορφή.

13 Σύμφωνα με το άρθρο 131, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, επιτράπηκε στην προσφεύγουσα να αγορεύσει στη γερμανική γλώσσα.

14 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

15 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

16 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να επικυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να αναπέμψει την αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο ΓΕΕΑ, προκειμένου αυτό να προβεί στην καταχώριση·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η παρεμβαίνουσα στις διαδικασίες ενώπιον του Πρωτοδικείου, του τμήματος προσφυγών και του τμήματος ανακοπών.

17 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η παρεμβαίνουσα, απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, διευκρίνισε ότι το δεύτερο αίτημά της συμπίπτει στην πραγματικότητα με το πρώτο. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα επισήμανε ότι με το τρίτο αίτημά της επιδιώκει να διασφαλίσει ότι, σε περίπτωση απορρίψεως της προσφυγής, το ΓΕΕΑ θα προβεί πράγματι στην καταχώριση του οικείου σήματος. Ως προς τα δικαστικά έξοδα η παρεμβαίνουσα εξήγησε ότι προληπτικώς διατύπωσε το τέταρτο αίτημά της κατά τον ευρύτερο δυνατό τρόπο.

Σκεπτικό

Επί του αιτήματος της προσφεύγουσας περί ακυρώσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως

18 Η προσφεύγουσα προβάλλει ένα μόνο λόγο, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Ο λόγος αυτός αναλύεται κατ' ουσίαν σε τρία σκέλη. Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα σήματα VITAKRAFT και το στοιχείο τους «vita» διαθέτουν έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω του ότι το σήμα αυτό είναι γνωστό στη γερμανική αγορά. Με το δεύτερο σκέλος του λόγου προσφυγής η προσφεύγουσα προσάπτει στο τμήμα προσφυγών ότι υπέπεσε σε πλάνη κατά την εκτίμηση της ομοιότητας των σημείων, ιδίως καθόσον δεν εξέλαβε τη λέξη «vita» ως το κυρίαρχο στοιχείο. Με το τρίτο σκέλος η προσφεύγουσα προβάλλει ότι λόγω της διττής αυτής πλάνης, καθώς και της μη συνεκτιμήσεως του βαθμού ομοιότητας των επίμαχων προϊόντων, το τμήμα προσφυγών οδηγήθηκε σε εσφαλμένο συμπέρασμα ως προς την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, υπέρ της οποίας έκριναν, άλλωστε, επανειλημμένως τα γερμανικά δικαστήρια σε υποθέσεις παρόμοιες με την εν προκειμένω επίμαχη.

Γενικές παρατηρήσεις

19 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, ένα σήμα δεν γίνεται δεκτό για

καταχώριση εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα.

20 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, ο κίνδυνος συγχύσεως όσον αφορά την εμπορική προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών πρέπει να εκτιμάται σφαιρικώς, σύμφωνα με τον τρόπο κατά τον οποίο προσλαμβάνει τα σημεία και τα επίδικα προϊόντα ή τις υπηρεσίες το οικείο κοινό και λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραμέτρων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως δε της ομοιότητας των σημείων, καθώς και της ομοιότητας των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 1ης Φεβρουαρίου 2005, T-57/03, SPAG κατά ΓΕΕΑ — Dann και Backer (HOOLIGAN), Συλλογή 2005, σ. II-287, σκέψη 51].

21 Εν προκειμένω οι διάδικοι συμφωνούν ότι το οικείο κοινό αποτελείται από τον μέσο Γερμανό καταναλωτή που είναι ιδιοκτήτης ζώου συντροφιάς, δεδομένου ότι τα προγενέστερα σήματα προστατεύονται στη Γερμανία και τα προϊόντα απευθύνονται στους ιδιοκτήτες τέτοιων ζώων.

22 Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα σημεία 21 έως 23 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι όλα τα προσδιοριζόμενα με την αίτηση καταχωρίσεως προϊόντα ήταν πανομοιότυπα με κάποιο από τα προϊόντα που καλύπτονται από τα υπ' αριθ. 1 065 186 και 39 615 031 προγενέστερα σήματα. Εξάλλου, με το σημείο 24 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι τα προϊόντα που καλύπτονται από το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση και από το σήμα υπ' αριθ. 834 153 είναι παρόμοια. Η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε τα συμπεράσματα αυτά.

23 Ο μοναδικός λόγος προσφυγής πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα των στοιχείων αυτών.

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου προσφυγής, το οποίο αντλείται από την ύπαρξη έντονου διακριτικού χαρακτήρα των προγενέστερων σημάτων λόγω της αναγνωρισιμότητάς τους

— Προσβαλλόμενη απόφαση

24 Η προσφεύγουσα προσκόμισε ενώπιον του τμήματος προσφυγών τα ακόλουθα στοιχεία προς στήριξη της αναγνωρισιμότητας των σημάτων της:

— κατάλογο τιμών του έτους 1994 για τα προϊόντα που φέρουν τα σήματα VITAKRAFT·

— έρευνα αγοράς του έτους 1997 για τα σήματα VITAKRAFT·

— έρευνα αγοράς του έτους 1992 για το σήμα VITA και τον συσχετισμό στον οποίο θα προβεί ενδεχομένως το κοινό μεταξύ του σήματος αυτού και του σημείου VITAKRAFT.

25 Το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη τον κατάλογο τιμών, εκτιμώντας ότι αυτός αφορούσε κυρίως προϊόντα διαφορετικά από τα προσδιοριζόμενα με τα επίμαχα προγενέστερα σήματα (σημείο 29 της προσβαλλόμενης αποφάσεως). Το τμήμα προσφυγών έκρινε, περαιτέρω, ανεπαρκή την αποδεικτική αξία της έρευνας του 1997, διότι οι ερωτηθέντες δεν έκαναν αυθόρμητα τον συσχετισμό μεταξύ των σημάτων VITAKRAFT και των προστατευόμενων από αυτά προϊόντων, δεδομένου ότι με τα ερωτηματολόγια τους υποδείχθηκαν τόσο το επίμαχο σημείο όσο και τα επίμαχα προϊόντα (σημείο 30 της προσβαλλόμενης αποφάσεως). Όσον αφορά την έρευνα του 1992, το τμήμα προσφυγών αποφάνθηκε ότι η αποδεικτική της αξία ήταν αισθητώς μειωμένη, διότι δεν κάλυπτε την επίμαχη χρονική περίοδο. Κατά το τμήμα προσφυγών, άνευ αποδείξεως περί του αντιθέτου πρέπει να γίνεται δεκτό ότι οι συνθήκες της αγοράς αλλάζουν σημαντικά σε διάστημα τεσσάρων ετών. Το

τμήμα προσέθεσε ότι η έρευνα δεν αφορούσε τα σήματα VITAKRAFT, ότι αφορούσε μόνον καταναλωτές ιδιοκτήτες ζώου συντροφιάς, ότι οι καταναλωτές αυτοί έκλιναν προς το σήμα VITA για τα επίμαχα προϊόντα και ότι μόλις το 20 % των ερωτηθέντων είχε αναγνωρίσει τα σήματα VITAKRAFT (σημείο 31 της προσβαλλόμενης αποφάσεως).

— Επιχειρήματα των διαδίκων

26 Η προσφεύγουσα τονίζει κατ' αρχάς ότι ο κατάλογος τιμών του 1994 καλύπτει και τα προϊόντα που προσδιορίζονται με τα προγενέστερα σήματα.

27 Όσον αφορά την έρευνα του 1997, η προσφεύγουσα βάλλει κατ' ουσίαν κατά των αντιρρήσεων που διατύπωσε το τμήμα προσφυγών ως προς τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν στους ερωτηθέντες σχετικά με το σήμα και τα επίμαχα προϊόντα. Κατά την προσφεύγουσα, δεν είναι δυνατό να μην υποδειχθεί στους καταναλωτές στο πλαίσιο έρευνας το οικείο σήμα. Η προσφεύγουσα προσέθεσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, καθόσον η λέξη «vita» αποτελεί στοιχείο συχνά χρησιμοποιούμενο στα σήματα που προστατεύουν προϊόντα ανθρώπινης διατροφής, η υπόδειξη των καλυπτόμενων από τα προγενέστερα σήματα προϊόντων ήταν αναγκαία προκειμένου να αποκλεισθεί η περίπτωση συγχύσεως με τα σήματα του τομέα της ανθρώπινης διατροφής.

28 Τέλος, επί της έρευνας του 1992 η προσφεύγουσα υποστηρίζει κατ' αρχάς ότι η επίμαχη αγορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υφίσταται μεταβολές εντός του σχετικώς σύντομου χρονικού διαστήματος των τεσσάρων ετών, γεγονός που επιβεβαιώνεται εξάλλου από την έρευνα του 1997. Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι το ινστιτούτο δημοσκοπήσεων Allensbach, το οποίο πραγματοποίησε την έρευνα αυτή, χαίρει μεγάλης φήμης. Κατά την προσφεύγουσα, από την έρευνα προκύπτει ότι για ένα αντιπροσωπευτικό τμήμα της επίμαχης αγοράς η λέξη «vita» συνιστά το κυρίαρχο στοιχείο των σημάτων VITAKRAFT και ότι το κοινό αυτό συνδέει αμέσως την παρουσία της λέξεως «vita» εντός του προσδιορίζοντος τα επίμαχα προϊόντα σημείου με τα προγενέστερα σήματα της προσφεύγουσας.

29 Το ΓΕΕΑ απαντά κατ' αρχάς ότι ο κατάλογος τιμών και μόνον, ανεξαρτήτως του περιεχομένου του, δεν αποδεικνύει την αναγνωρισιμότητα των προγενέστερων σημάτων.

30 Όσον αφορά την έρευνα του 1997, το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι κατά κανόνα οι καταναλωτές δεν κλίνουν προς ένα ορισμένο σήμα, αλλά αποφασίζουν αυθόρμητα ποιο προϊόν επιθυμούν να αγοράσουν. Κατά συνέπεια, μόνο μια αυθόρμητη απάντηση ως προς το αν ο καταναλωτής γνωρίζει ένα σήμα για ορισμένα προϊόντα θα μπορούσε να παράσχει επαρκή απόδειξη της αναγνωρισιμότητας στην αγορά. Εν προκειμένω, αφενός, οι καταναλωτές προσανατολίσθηκαν αμέσως προς τα σήματα VITAKRAFT και, αφετέρου, η έρευνα υπήρξε ιδιαιτέρως ασαφής ως προς τα προσδιοριζόμενα προϊόντα. Το ΓΕΕΑ προσέθεσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι την αποδεικτική αξία της έρευνας έπληττε περαιτέρω το γεγονός ότι κάλυπτε χρονική περίοδο μεταγενέστερη της επίμαχης, η οποία, ως εκ τούτου, μπορούσε να επηρεασθεί από διαφημιστικές εκστρατείες διεξαχθείσες τον χρόνο καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος.

31 Τέλος, το ΓΕΕΑ παρατηρεί ότι, σύμφωνα με την έρευνα του 1997, το 70 % των ερωτηθέντων ουδόλως συσχέτισαν τη λέξη «vita» με τα προγενέστερα σήματα, παρ' όλο που τα ερωτήματα τέθηκαν κατά τρόπο τέτοιο ώστε να κατευθύνουν τους καταναλωτές σε συγκεκριμένη απάντηση.

32 Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η έρευνα του 1997 δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη, διότι αφορά χρονική περίοδο μεταγενέστερη της εν προκειμένω επίμαχης, καθώς και ότι η αποδεικτική αξία της έρευνας του 1997 δεν είναι επαρκής, καθόσον δεν αφορά τα προγενέστερα σήματα, αλλά το σημείο VITA. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η παρεμβαίνουσα τόνισε, εξάλλου, ότι τα ερωτήματα που τέθηκαν στους καταναλωτές της έρευνας του 1992 ήταν διατυπωμένα κατά τρόπο που μπορούσε να οδηγήσει σε ορισμένο συσχετισμό μεταξύ των σημείων VITA και VITAKRAFT.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

33 Όπως προκύπτει από την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, η εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων, ιδίως, το πόσο γνωστό είναι το σήμα στην επίμαχη αγορά. Δεδομένου ότι ο κίνδυνος συγχύσεως αυξάνεται αναλόγως προς την ένταση του διακριτικού χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος, τα σήματα με ισχυρό διακριτικό χαρακτήρα, είτε από την ίδια τους τη φύση είτε λόγω του ότι είναι γνωστά στην αγορά, απολαύουν προστασίας μεγαλύτερης από εκείνα των οποίων ο διακριτικός χαρακτήρας είναι ασθενέστερος (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 24· της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 18, και της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 20).

34 Η απόκτηση διακριτικού χαρακτήρα εντονότερου του συνήθους, λόγω της αναγνωρισιμότητας ενός σήματος στην αγορά, προϋποθέτει οπωσδήποτε ότι το σήμα αυτό είναι γνωστό τουλάχιστον σε σημαντικό τμήμα του οικείου κοινού, χωρίς να πρέπει κατ' ανάγκη να χαίρει φήμης κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Ο έντονος διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος λόγω του ότι είναι γνωστό στο κοινό δεν είναι δυνατό να αποδεικνύεται βάσει γενικών στοιχείων, π.χ. διά της προσφυγής σε συγκεκριμένα ποσοστά σχετικά με τον βαθμό αναγνωρισιμότητας του σήματος μεταξύ των ενδιαφερομένων κύκλων (βλ., υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999, C-108/97 και C-109/97, Windsurfing Chiemsee, Συλλογή 1999, σ. I-2779, σκέψη 52, και προαναφερθείσα απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 24). Πάντως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι υφίσταται μια ορισμένη αλληλεξάρτηση μεταξύ της αναγνωρισιμότητας ενός σήματος και του διακριτικού του χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι όσο πιο γνωστό είναι το σήμα στο οικείο κοινό τόσο ενισχύεται ο διακριτικός του χαρακτήρας.

35 Προκειμένου να εξετασθεί αν ένα σήμα διαθέτει έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της αναγνωρισιμότητάς του, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση, ήτοι, μεταξύ άλλων, το μερίδιο της

αγοράς που αναλογεί στο σήμα, η ένταση, η γεωγραφική έκταση και η διάρκεια της χρήσεως του σήματος αυτού, το μέγεθος των επενδύσεων στις οποίες έχει προβεί η επιχείρηση για την προώθησή του, το ποσοστό των ενδιαφερομένων κύκλων που αναγνωρίζει χάρη στο σήμα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες ως προερχόμενα από συγκεκριμένη επιχείρηση, καθώς και οι δηλώσεις των εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων ή άλλων επαγγελματικών ενώσεων (βλ., κατ' αναλογία, προαναφερθείσες αποφάσεις Windsurfing Chiemsee, σκέψη 51, και Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 23, και, υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-375/97, General Motors, Συλλογή 1999, σ. I-5421, σκέψεις 26 και 27).

36 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα κατέθεσε τρία αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη της αναγνωρισιμότητας των προγενέστερων σημάτων της, ήτοι κατάλογο τιμών του 1994, έρευνα αγοράς του 1997 και έρευνα αγοράς του 1992 (βλ. ανωτέρω σκέψη 24).

37 Όσον αφορά, πρώτον, τον κατάλογο τιμών, πρέπει να υπομνησθεί ότι η παρουσίαση και μόνον καταλόγων, χωρίς ενδείξεις ούτε αποδείξεις περί της διανομής τους στο κοινό ή της σημασίας ενδεχόμενης διανομής τους, δεν αρκεί προς απόδειξη της χρήσεως ενός σήματος [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Οκτωβρίου 2004, T-356/02, Vitakraft-Werke Wührmann κατά ΓΕΕΑ — Krafft (VITAKRAFT), Συλλογή 2004, σ. II-3445, σκέψη 34]. Κατά μείζονα λόγο, δεν αποδεικνύει την ένταση της χρήσεως αυτής. Η νομολογία αυτή μπορεί να εφαρμοσθεί στην περίπτωση καταλόγου τιμών, του οποίου η λειτουργία μπορεί να εξομοιωθεί με αυτήν ενός καταλόγου. Συνεπώς, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη ως προς το περιεχόμενο του καταλόγου τιμών πρέπει να απορριφθεί.

38 Δεύτερον, όσον αφορά τις έρευνες αγοράς του 1992 και του 1997, πρέπει να τονισθεί κατ' αρχάς ότι, προκειμένου να μπορεί να θεωρηθεί ότι ένα προγενέστερο σήμα διαθέτει έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της ενδεχόμενης αναγνωρισιμότητάς του, πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να είναι γνωστό στο κοινό κατά τον χρόνο καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος ή, ενδεχομένως, κατά τον χρόνο προτεραιότητας που προβάλλεται προς στήριξη της αιτήσεως αυτής [βλ., υπό

την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 2004, T-8/03, El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ — Pucci (EMILIO PUCCI), Συλλογή 2004, σ. II-4297, σκέψεις 71 έως 73, τις οποίες δεν αφορά η ασκηθείσα αναίρεση]. Πάντως, δεν μπορεί να αποκλεισθεί a priori η πιθανότητα να προκύψουν χρήσιμες ενδείξεις και από μια έρευνα που έχει διεξαχθεί ορισμένο διάστημα πριν ή μετά τον χρόνο αυτό, λαμβανομένου, εντούτοις, υπόψη ότι η αποδεικτική της αξία είναι πιθανό να ποικίλει αναλόγως της εγγύτητας του διαστήματος αυτού προς τον χρόνο καταθέσεως ή προτεραιότητας της επίμαχης αιτήσεως καταχωρίσεως. Επιπλέον, η αποδεικτική αξία της έρευνας εξαρτάται από τη χρησιμοποιηθείσα μέθοδο.

39 Εν προκειμένω, η αποδεικτική αξία της έρευνας του 1997 μειώνεται, όπως ορθώς τονίζει το τμήμα προσφυγών, από το γεγονός ότι οι ερωτηθέντες δεν έδωσαν αυθόρμητες απαντήσεις, δεδομένου ότι τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν υποδείκνυαν το επίμαχο σημείο και τα οικεία προϊόντα. Τη διαπίστωση αυτή δεν αναιρεί ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας, αφενός, ότι η διευκρίνιση των προϊόντων ήταν αναγκαία για την αποφυγή συγχύσεως του κοινού με σήματα προϊόντων ανθρώπινης διατροφής και, αφετέρου, ότι μια δημοσκόπηση χωρίς μνεία του οικείου σήματος οδηγεί σε χρήσιμα αποτελέσματα μόνο στην περίπτωση πασίγνωστων σημάτων («berühmte Marken») (βλ. ανωτέρω σκέψη 27). Πράγματι, θα ήταν δυνατό να υποδειχθούν στους ερωτηθέντες τα επίμαχα προϊόντα, χωρίς μνεία των σημάτων VITAKRAFT, ή να τους υποδειχθεί ένας κατάλογος διαφόρων σημάτων, μεταξύ των οποίων και το επίμαχο προγενέστερο σημείο.

40 Υπό τις συνθήκες αυτές, το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, εκτιμώντας ότι η έρευνα του 1997 δεν αρκούσε, αυτή και μόνον, προς απόδειξη της αναγνωρισιμότητας των σημάτων VITAKRAFT. Επομένως, παρέλκει η εκ μέρους του Πρωτοδικείου εξέταση του επικουρικού ισχυρισμού του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας ότι η αποδεικτική αξία της έρευνας μειώνεται περαιτέρω από το γεγονός ότι καλύπτει περίοδο μεταγενέστερη του επίμαχου χρόνου.

41 Η συνεκτίμηση της έρευνας του 1992 δεν μπορεί να αποκλεισθεί εκ προοιμίου για τον λόγο και μόνον ότι αφορά κυρίως το σήμα VITA και όχι τα σήματα

VITAKRAFT, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα επιδιώκει να αποδείξει ότι η λέξη «vita» αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο των προγενέστερων σημάτων —υπό την έννοια ότι το οικείο κοινό προβαίνει σε άμεσο συσχετισμό μεταξύ του όρου «vita» και των σημάτων VITAKRAFT λόγω της αναγνωρισιμότητας των δύο σημείων— και δεδομένου ότι ένα από τα υποβληθέντα στο πλαίσιο της έρευνας ερωτήματα αφορά ακριβώς τον ενδεχόμενο αυτό συσχετισμό.

42 Εντούτοις, όπως ορθώς διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών, η αποδεικτική αξία της έρευνας του 1992 μειώνεται λόγω του ότι πραγματοποιήθηκε σχεδόν τέσσερα έτη προ του χρόνου καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος. Περαιτέρω, όπως τονίζει το τμήμα προσφυγών, το ποσοστό αυτών που προβαίνουν σε άμεσο συσχετισμό της λέξεως «vita» και των προγενέστερων σημάτων δεν είναι αρκετά υψηλό ώστε να θεωρηθεί ότι τα σήματα αυτά ή το στοιχείο τους «vita» διαθέτουν έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της αναγνωρισιμότητάς τους. Πράγματι, το ερώτημα που έθεσαν οι διεξάγοντες την έρευνα οδηγούσε τους καταναλωτές στην αποδοχή οικονομικού συνδέσμου μεταξύ των σημάτων VITAKRAFT και κάθε σημείου περιέχοντος τη λέξη «vita», δεδομένου ότι ο ερωτώμενος καταναλωτής δεν μπορούσε να φανταστεί την ενδεχόμενη παρουσία άλλων στοιχείων σε συνέχεια του όρου «vita». Ακόμη και από αυτές τις συνθήκες, μόνον το 33 % των ερωτηθέντων ιδιοκτητών ζώων συντροφιάς θεωρούσε ότι όλα τα σημεία που περιλαμβάνουν το στοιχείο «vita» ανήκουν στην ίδια επιχείρηση. Μόνον το 25 % των ερωτηθέντων ιδιοκτητών ζώων συντροφιάς προέβαινε στον συσχετισμό μεταξύ του όρου «vita» και ενός σήματος ή μιας επιχειρήσεως ονόματι VITAKRAFT.

43 Εξάλλου, το τμήμα προσφυγών ορθώς επισήμανε ότι οι καταναλωτές είχαν λάβει γνώση των οικείων προϊόντων (προϊόντα φροντίδας ζώων), καθώς και των επίμαχων σημάτων (VITA και VITAKRAFT). Δεδομένου ότι τα υποβληθέντα στους καταναλωτές ερωτήματα μπορούσαν να τους κατευθύνουν προς μια μάλλον ευνοϊκή για την προσφεύγουσα απάντηση, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι η έρευνα του 1992 δεν αρκούσε προς απόδειξη της αναγνωρισιμότητας των προγενέστερων σημάτων και, ως εκ τούτου, του έντονου διακριτικού χαρακτήρα αυτών ή του στοιχείου τους «vita».

44 Για τους λόγους αυτούς, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμο ότι τα προγενέστερα σήματα διέθεταν έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της αναγνωρισιμότητάς τους, το πρώτο σκέλος του λόγου προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου προσφυγής, το οποίο αντλείται από πλάνη ως προς την εκτίμηση της ομοιότητας των επίμαχων σημείων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

45 Όσον αφορά τη σύγκριση των επίμαχων σημείων, η προσφεύγουσα αμφισβητεί κατ' αρχάς ότι το στοιχείο «vita» διαθέτει εγγενώς ασθενή διακριτικό χαρακτήρα, τούτο δε ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι το οικείο κοινό συνδέει τη λέξη αυτή με τις γερμανικές λέξεις «vital» (ζωτικός) και «Vitalität» (ζωτικότητα). Αφενός, μολονότι η λατινική αυτή λέξη που σημαίνει «ζωή» χρησιμοποιείται ενίοτε από περιορισμένο αριθμό ανθρώπων ευρείας γενικής παιδείας για την αναφορά στη «ζωή ενός ανθρώπου» («Lebenslauf» στα γερμανικά), εντούτοις η σημασία αυτή δεν είναι γνωστή στην πλειονότητα των Γερμανών καταναλωτών. Αφετέρου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς τα συμπεράσματα του τμήματος προσφυγών, οι γερμανικές λέξεις «vital» και «Vitalität» δεν είναι περιγραφικές των προϊόντων που καλύπτονται από τα προγενέστερα σήματα. Επιπλέον, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι το ΓΕΕΑ αναγνώρισε τον διακριτικό χαρακτήρα της λέξεως «vita», δεχόμενη στις 15 Ιουλίου 2002 την αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού κοινοτικού σήματος VITA για προϊόντα ανάλογα προς τα προσδιοριζόμενα με τα προγενέστερα σήματα.

46 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, λόγω της αναγνωρισιμότητας των προγενέστερων σημάτων, η λέξη «vita» συνιστά το κυρίαρχο στοιχείο τους.

47 Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της εκτιμήσεως στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών ως προς την ομοιότητα των σημείων από οπτικής, εννοιολογικής και φωνητικής απόψεως.

48 Όσον αφορά, πρώτον, την οπτική ομοιότητα, η προσφεύγουσα τονίζει κατ' αρχάς ότι ο καταναλωτής δεν θα προβεί σε φιλολογική ανάλυση του σήματος. Αντιθέτως, δεδομένου ότι ο βαθμός προσοχής του είναι σχετικά χαμηλός κατά την επιλογή των επίμαχων προϊόντων, το ταυτόσημο του πρώτου μέρους των σημείων VITAKRAFT και VITACOAT, καθώς και η σύμπτωση των γραμμάτων «a» και «t» στο δεύτερο μέρος τους, μπορεί να οδηγήσει τον καταναλωτή σε σύγχυση των επίμαχων σημείων. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η προσφεύγουσα υπογράμμισε ότι οι καταναλωτές επικεντρώνουν την προσοχή τους στο αρχικό τμήμα ενός λεκτικού σημείου παρά στην κατάληξή του.

49 Δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη όσον αφορά την εννοιολογική ομοιότητα, εκτιμώντας ότι ο καταναλωτής δεν θα προβεί σε κανένα συσχετισμό μεταξύ της αγγλικής λέξεως «coat» και των γερμανικών λέξεων «vital» και «Vitalität», τούτο δε ανεξαρτήτως του αν γνωρίζει τη σημασία της αγγλικής λέξεως. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι πολλοί Γερμανοί καταναλωτές γνωρίζουν ότι η λέξη «coat» σημαίνει «Fell» (τρίχωμα) στα γερμανικά, με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να αντιληφθούν τον περιγραφικό χαρακτήρα του σημείου του οποίου ζητείται η καταχώριση. Εξάλλου, η κατανόηση από το οικείο κοινό της λέξεως «coat» δεν συνεπάγεται εννοιολογική διαφοροποίηση, αλλά, αντιθέτως, τονίζει την εννοιολογική ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημάτων.

50 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα προσέθεσε ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Πρωτοδικείου [αποφάσεις της 14ης Οκτωβρίου 2003, Τ-292/01, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4335, σκέψη 54· της 22ας Ιουνίου 2004, Τ-185/02, Ruiz-Picasso κ.λπ. κατά ΓΕΕΑ — DaimlerChrysler (PICARO), Συλλογή 2004, σ. II-1739, σκέψη 56, και της 27ης Οκτωβρίου 2005, Τ-336/03, Éditions Albert René κατά ΓΕΕΑ —

Orange (MOBILIX), Συλλογή 2005, σ. II-4667, σκέψη 80, επί της οποίας έχει ασκηθεί αναίρεση], εννοιολογική διαφορά δυνάμενη να εξουδετερώσει σε μεγάλο βαθμό τις οπτικές και φωνητικές ομοιότητες των επίμαχων σημείων υφίσταται μόνον αν το σημείο έχει στο σύνολό του σαφή και συγκεκριμένη σημασία. Κατά την προσφεύγουσα, αυτό δεν ισχύει εν προκειμένω, διότι οι λέξεις «vitakraft» και «vitacoat» δεν έχουν συγκεκριμένη σημασία ούτε στη γερμανική ούτε στην αγγλική γλώσσα.

51 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, αφενός, ότι η φωνητική ομοιότητα δεν εξουδετερώνεται από τη φερόμενη, αλλά ανύπαρκτη εν προκειμένω, εννοιολογική διαφοροποίηση των σημείων. Αφετέρου, η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι η παρουσία των γραμμάτων «r» και «f» στα προγενέστερα σήματα αποκλείει τη φωνητική ομοιότητα συνιστά παραβίαση της αρχής σύμφωνα με την οποία η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται με βάση τα στοιχεία ομοιότητας των σημείων και όχι με βάση τις διαφορές τους.

52 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα απορρίπτουν τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

53 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους [βλ. προαναφερθείσα απόφαση BASS, σκέψη 47, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

54 Όσον αφορά, κατ' αρχάς, τον βαθμό διακριτικής ισχύος της λέξεως «vita», το οικείο κοινό, αποτελούμενο από τους μέσους Γερμανούς καταναλωτές ιδιοκτήτες ζώου

συντροφιάς, θα αντιληφθεί τη λέξη «vita», η οποία δεν απαντά υπό τη μορφή αυτή στη γερμανική γλώσσα, ως παραπέμπουσα σε λέξεις όπως «vital» (ζωτικός) και «Vitalität» (ζωτικότητα). Μολονότι μια λατινογενής λέξη είναι λιγότερο οικεία σ' ένα γερμανόφωνο καταναλωτή απ' ό,τι σ' έναν ισπανόφωνο, εντούτοις η λέξη «vita» παραπέμπει γενικώς σε μια θετική ιδιότητα που μπορεί να αποδοθεί σ' ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών προϊόντων και υπηρεσιών. Πράγματι, η λέξη «vita» συνιστά ένα πρόθεμα μέσω του οποίου η λέξη που ακολουθεί, ήτοι η γερμανική λέξη «Kraft» (δύναμη, ισχύς), αποκτά μια συνυποδήλωση «ζωτικότητας». Ως εκ τούτου, το κοινό δεν θα την αντιληφθεί εν προκειμένω ως το διακριτικό και κυρίαρχο στοιχείο του προγενέστερου σημείου. Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η λέξη «vita» διαθέτει εγγενώς έντονο διακριτικό χαρακτήρα. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω σκέψεις 33 έως 44, η λέξη «vita» δεν διαθέτει ιδιαίτερη διακριτική ισχύ ούτε λόγω της αναγνωρισιμότητας των προγενέστερων σημάτων ούτε λόγω της ενδεχόμενης δημιουργίας εντυπώσεως στο οικείο κοινό ότι υφίσταται οικονομικός σύνδεσμος μεταξύ του δικαιούχου των σημάτων αυτών και των σημάτων VITA.

55 Την εκτίμηση αυτή δεν αναιρεί το γεγονός ότι το ΓΕΕΑ δέχθηκε την αίτηση καταχωρίσεως λεκτικού κοινοτικού σήματος VITA για προϊόντα ανάλογα αυτών που καλύπτουν τα προγενέστερα σήματα. Πράγματι, δεν τίθεται το ζήτημα αν το σημείο αυτό «στερείται διακριτικού χαρακτήρα» ή «αμιγώς διακριτικού χαρακτήρα», οπότε θα επρόκειτο για απόρριψη της αιτήσεως καταχωρίσεως δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄ ή γ΄, του κανονισμού 40/94. Πρέπει απλώς να προσδιορισθεί αν η λέξη «vita» αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο των προγενέστερων σημάτων.

56 Όσον αφορά, εξάλλου, την ομοιότητα από οπτικής απόψεως, πρέπει να τονισθεί ότι τα επίμαχα σημεία αποτελούνται από τα στοιχεία «vita», αφενός, και «kraft» ή «coat», αφετέρου. Συνεπώς, έχουν κοινό το πρώτο συνθετικό τους («vita»), καθώς και το τελευταίο γράμμα τους («t») και ένα γράμμα στο μέσο του δεύτερου συνθετικού τους («a»). Επιπλέον, η έκτασή τους είναι σχεδόν η ίδια. Εντούτοις, παρά τα στοιχεία αυτά ομοιότητας, η διαφορά του δευτέρου συνθετικού των λέξεων, ήτοι τα στοιχεία «kraft» και «coat», δημιουργεί μια συνολικώς διαφορετική εντύπωση. Κατά συνέπεια, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι, στο σύνολο της οπτικής εντυπώσεως, οι διαφορές υπερίσχυαν των ομοιοτήτων.

57 Από φωνητικής απόψεως, πρέπει να επισημανθεί ότι η λέξη «vitakraft» αναλύεται σε τρεις συλλαβές («vi», «ta» και «kraft»), με μια σειρά φωνηέντων «i - a - a» κι έναν αρκετά έντονο φωνητικό χαρακτήρα των συμφώνων «r» και «f», ενώ τα σύμφωνα «k» και «t» είναι άηχα και στιγμιαία. Τονίζεται κυρίως η πρώτη συλλαβή και ελαφρότερα η τελευταία. Αντιθέτως, όσον αφορά το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση, πρέπει να επισημανθεί ότι οι αγγλικές λέξεις είναι αρκετά διαδεδομένες στη διαφήμιση στη Γερμανία, οπότε πολλοί καταναλωτές ενδέχεται να γνωρίζουν τουλάχιστον τους κανόνες της αγγλικής προφοράς. Ως εκ τούτου, θα προφέρουν τη λέξη «coat» ως μια συλλαβή, πιθανότατα ως «co:t». Αντιθέτως, δεδομένου ότι η λέξη «vita» ομοιάζει προς τις γερμανικές λέξεις «vital» και «Vitalität», οι καταναλωτές δεν θα αντικαταστήσουν τη γερμανική προφορά της λέξεως αυτής («vi :ta») με την αγγλική προφορά («vaita»). Το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αποτελείται από τρεις συλλαβές, μια σειρά φωνηέντων «i - a - o» και, στο δεύτερο μέρος του, μόνον τα σύμφωνα «c» και «t», ενώ τονίζεται η πρώτη συλλαβή. Λόγω της διαφορετικής προφοράς της τρίτης συλλαβής των λέξεων «vitakraft» και «vitacoat», πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όπως έκρινε το τμήμα προσφυγών, οι διαφορές από φωνητικής απόψεως είναι σημαντικές.

58 Τέλος, από εννοιολογικής απόψεως, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ορθώς ότι η παράθεση στα προγενέστερα σήματα των λέξεων «vita», που σχετίζεται με τη ζωτικότητα, και «kraft», που σημαίνει «δύναμη, ισχύς» στα γερμανικά, οδηγεί τους καταναλωτές στη σύνδεση της λέξεως «vitakraft» με την ιδιότητα της ενισχύσεως ή της αποκαταστάσεως της υγείας και της ζωτικότητας, έστω και αν η λέξη αυτή δεν απαντά υπό αυτή τη μορφή στη γερμανική γλώσσα. Αντιθέτως, η λέξη «coat» δεν έχει κάποια σημασία στη γερμανική γλώσσα. Είναι ελάχιστο πιθανό να κατανοήσουν οι καταναλωτές την αγγλική λέξη «coat». Στην καλύτερη περίπτωση, γνωρίζουν ότι η λέξη αυτή σημαίνει «πανωφόρι» στα αγγλικά. Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι η σημασία αυτή είναι γνωστή, πάντως εξακολουθεί να διαφέρει σαφώς από τη σημασία της λέξεως «Kraft». Εξάλλου, η ενδεχόμενη κατανόηση εκ μέρους των καταναλωτών της σημασίας της λέξεως «coat» δεν θα τους οδηγήσει στο να εκλάβουν τη λέξη «vita» ως το κυρίαρχο στοιχείο του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, όχι πάντως περισσότερο σε σχέση με τα προγενέστερα σήματα. Η σφαιρική εννοιολογική εντύπωση θα είναι αυτή ενός συνόλου στο οποίο το πρόθεμα «vita» δίδει στη λέξη «coat» που ακολουθεί και την έννοια της «ζωτικότητας», οπότε οι δύο λέξεις αποτελούν μια ενότητα, χωρίς να μπορεί να θεωρηθεί ότι η μία έχει κυρίαρχη θέση σε σχέση με την άλλη.

59 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι υφίσταται ελαφρά οπτική ομοιότητα, η οποία οφείλεται κατ' ουσίαν στη σύμπτωση των πρώτων τεσσάρων γραμμάτων των δύο σημείων, αλλά εξασθενεί αισθητά λόγω της διαφοράς μεταξύ του δευτέρου συνθετικού των επίμαχων σημείων, ήτοι μεταξύ των λέξεων «kraft» και «coat».

60 Ομοίως, υφίσταται ελαφρά φωνητική ομοιότητα λόγω της ταυτότητας των δύο πρώτων συλλαβών («vi - ta»), η οποία όμως εξασθενεί σημαντικά λόγω της φωνητικής διαφοροποιήσεως της λέξεως «kraft» (που χαρακτηρίζεται από την παρουσία του φωνήεντος «a» και των συμφώνων «r» και «f») από τη λέξη «coat» (που χαρακτηρίζεται από την παρουσία του φωνήεντος «o»).

61 Τέλος, δεδομένου ότι η λέξη «Kraft» έχει ακριβή και αμέσως αντιληπτή σημασία για τους Γερμανούς καταναλωτές, ενώ η λέξη «coat» δεν έχει γι' αυτούς καμία σημασία ή, στην καλύτερη περίπτωση, γίνεται αντιληπτή ως αγγλική λέξη με διαφορετική σημασία, πρέπει να γίνει δεκτό ότι υφίσταται σαφής εννοιολογική διαφορά μεταξύ των επίμαχων σημείων. Μια τέτοια εννοιολογική διαφορά μπορεί να εξουδετερώσει σε μεγάλο βαθμό τις ασθενείς οπτικές και φωνητικές ομοιότητες των επίμαχων σημείων (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση BASS, σκέψη 54). Η παρουσία του προθέματος «vita» στα αντιπαρατιθέμενα σημεία δεν μεταβάλλει την εκτίμηση αυτή, δεδομένου ότι θα γίνει αντιληπτό ως πρόθεμα, οπότε η συνολική εντύπωση που δημιουργούν τα σημεία καθορίζεται, από εννοιολογικής απόψεως, από το δεύτερο συνθετικό τους.

62 Λαμβανομένης υπόψη της εννοιολογικής διαφοροποιήσεως μεταξύ των επίμαχων σημείων, καθώς και των διαφορών από οπτικής και φωνητικής απόψεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι τα σημεία παρουσιάζουν ιδιαιτέρως χαμηλό βαθμό ομοιότητας, δεδομένου ότι η εννοιολογική διαφοροποίηση μπορεί να εξουδετερώσει σε μεγάλο βαθμό τα στοιχεία φωνητικής και οπτικής ομοιότητας.

Επί του τρίτου σκέλους του λόγου προσφυγής, το οποίο αφορά την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

63 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως από το τμήμα προσφυγών βαρύνεται με πλάνη, η οποία εκδηλώθηκε υπό τις ακόλουθες μορφές.

64 Πρώτον, το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη τον έντονο διακριτικό χαρακτήρα που διαθέτουν τα προγενέστερα σήματα λόγω της αναγνωρισιμότητάς τους στην αγορά. Δεύτερον, υποτίμησε τον βαθμό ομοιότητας των αντπαρατιθέμενων σημείων. Τρίτον, το τμήμα προσφυγών δεν απέδωσε τη δέουσα σημασία στην ταύτιση των προϊόντων που καλύπτονται από τα επίμαχα σήματα.

65 Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα γερμανικά δικαστήρια δέχθηκαν επανειλημμένως σε παρόμοιες υποθέσεις την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, γεγονός που προκύπτει από τις δικαστικές αποφάσεις που επισυνάφθηκαν στο δικόγραφο της προσφυγής.

66 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα απορρίπτουν τους ισχυρισμούς αυτούς. Επιπλέον, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι τα σχετικά με τις αποφάσεις των γερμανικών δικαστηρίων έγγραφα πρέπει να κηρυχθούν απαράδεκτα, διότι δεν προσκομίσθηκαν κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

67 Εισαγωγικώς, πρέπει να τονισθεί ότι, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω σκέψεις 44 και 62, το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη, εκτιμώντας, αφενός, ότι τα προγενέστερα σήματα δεν διέθεταν έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της αναγνωρισιμότητάς τους και, αφετέρου, ότι τα επίμαχα σημεία παρουσίαζαν ασθενή μόνον ομοιότητα.

68 Περαιτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το τμήμα προσφυγών έλαβε υπόψη το γεγονός ότι τα περισσότερα από τα προϊόντα που προσδιορίζουν τα επίμαχα σημεία ήταν πανομοιότυπα. Εντούτοις, έκρινε ότι τα σημεία διέφεραν επαρκώς, ιδίως από εννοιολογικής απόψεως, ώστε να αποκλείεται ο κίνδυνος συγχύσεως ακόμη και για πανομοιότυπα προϊόντα. Το Πρωτοδικείο επικυρώνει το συμπέρασμα αυτό, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι οι καταναλωτές επιδεικνύουν χαμηλό βαθμό προσοχής κατά την επιλογή των επίμαχων προϊόντων.

69 Όσον αφορά, τέλος, την προβληθείσα από την προσφεύγουσα γερμανική νομολογία, επιβάλλεται κατ' αρχάς η διαπίστωση ότι επίκληση των αποφάσεων των γερμανικών δικαστηρίων έγινε για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου.

70 Κατά πάγια νομολογία, η προσφυγή που ασκείται ενώπιον του Πρωτοδικείου αποσκοπεί στον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών κατά το άρθρο 63 του κανονισμού 40/94. Πάντως, πραγματικά περιστατικά των οποίων έγινε επίκληση ενώπιον του Πρωτοδικείου χωρίς προηγουμένως να έχει γίνει επίκλησή τους ενώπιον των οργάνων του ΓΕΕΑ δύνανται να θίξουν τη νομιμότητα μιας τέτοιας αποφάσεως μόνον αν το ΓΕΕΑ όφειλε να τα λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη. Συναφώς, από το άρθρο 74, παράγραφος 1 προς το τέλος, του κανονισμού 40/94, κατά το οποίο, στη διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως, η εξέταση από το ΓΕΕΑ περιορίζεται στα επιχειρήματα και στα αιτήματα των μερών, προκύπτει ότι το ΓΕΕΑ δεν οφείλει να λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη πραγματικά περιστατικά που δεν προβλήθηκαν από τα μέρη. Κατά συνέπεια, τέτοια πραγματικά περιστατικά δεν

μπορούν να θέσουν υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα αποφάσεως του τμήματος προσφυγών [απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιουλίου 2004, T-115/03, Samar κατά ΓΕΕΑ — Grotto (GAS STATION), Συλλογή 2004, σ. II-2939, σκέψη 13].

71 Εντούτοις, πρέπει να διευκρινισθεί ότι δεν μπορεί να απαγορεύεται ούτε στους διαδίκους ούτε στο ίδιο το Πρωτοδικείο να λαμβάνουν υπόψη, κατά την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, στοιχεία αντλούμενα από τη νομολογία των κοινοτικών, των εθνικών ή των διεθνών δικαστηρίων. Η υπομνησθείσα με την ανωτέρω σκέψη 70 νομολογία δεν αφορά τη δυνατότητα αυτή παραπομπής σε αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων, δεδομένου ότι δεν πρόκειται για περίπτωση μη συνεκτιμήσεως εκ μέρους του τμήματος προσφυγών πραγματικών στοιχείων από συγκεκριμένη απόφαση εθνικού δικαστηρίου, αλλά για περίπτωση παραβάσεως διατάξεως του κανονισμού 40/94 και επικλήσεως της εθνικής νομολογίας προς στήριξη της αιτιάσεως αυτής.

72 Εν προκειμένω, πρέπει να τονισθεί ότι οι προβληθείσες αποφάσεις των γερμανικών δικαστηρίων δεν θίγουν τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Αφενός, δεν θίγουν τις διαπιστώσεις του τμήματος προσφυγών ως προς τα πραγματικά περιστατικά ούτε αποδεικνύουν την αναγνωρισιμότητα των προγενέστερων σημάτων στην αγορά ή ότι ο Γερμανός καταναλωτής συσχετίζει τη λέξη «vita» με τα σήματα της προσφεύγουσας, για τους λόγους που παρατίθενται στην ανωτέρω σκέψη 70. Αφετέρου, η προσφεύγουσα δεν άντλησε συγκεκριμένο νομικό επιχείρημα από τις αποφάσεις αυτές, ώστε να θεωρηθεί ότι συντρέχει η περιγραφείσα με την ανωτέρω σκέψη 71 περίπτωση.

73 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη κατά τη σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως. Επομένως, το τρίτο σκέλος του λόγου προσφυγής είναι αβάσιμο. Συνεπώς, ο λόγος προσφυγής πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του, όπως και η προσφυγή.

Επί του αιτήματος της παρεμβαίνουσας περί καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος

74 Όσον αφορά το τρίτο αίτημα της παρεμβαίνουσας, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 6, του κανονισμού 40/94, το ΓΕΕΑ υποχρεούται να λαμβάνει τα αναγκαία για την εκτέλεση της αποφάσεως του κοινοτικού δικαστή μέτρα. Κατά συνέπεια, δεν απόκειται στο Πρωτοδικείο να απευθύνει διαταγή στο ΓΕΕΑ. Στο ΓΕΕΑ απόκειται να συμμορφωθεί προς το διατακτικό και το σκεπτικό της παρούσας αποφάσεως [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, Τ-163/98, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (BABY-DRY), Συλλογή 1999, σ. II-2383, σκέψη 53· της 31ης Ιανουαρίου 2001, Τ-331/99, Mitsubishi HiTec Paper Bielefeld κατά ΓΕΕΑ (Giroform), Συλλογή 2001, σ. II-433, σκέψη 33· της 27ης Φεβρουαρίου 2002, Τ-34/00, Eurocool Logistic κατά ΓΕΕΑ (EUROCOOL), Συλλογή 2002, σ. II-683, σκέψη 12, και της 23ης Οκτωβρίου 2002, Τ-388/00, Institut für Lernsysteme κατά ΓΕΕΑ — Educational Services (ELS), Συλλογή 2002, σ. II-4301, σκέψη 19].

75 Καθόσον η παρεμβαίνουσα επιδιώκει τη συνέχιση εκ μέρους του ΓΕΕΑ της διαδικασίας καταχωρίσεως, αυτή αποτελεί, εν τέλει, μέτρο εκτελέσεως της αποφάσεως και συμπίπτει, στην πράξη, με το πρώτο αίτημα της παρεμβαίνουσας περί απορρίψεως της προσφυγής. Αν η παρεμβαίνουσα επιδίωκε να απευθυνθεί διαταγή στο ΓΕΕΑ να προβεί στην καταχώριση του επίμαχου σήματος, τότε το αίτημα αυτό είναι απαράδεκτο σύμφωνα με την πάγια νομολογία που παρατίθεται στην αμέσως ανωτέρω σκέψη.

Επί των δικαστικών εξόδων

76 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δυνάμει του άρθρου 136, παράγραφος 2, του Κανονισμού

Διαδικασίας, τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται ως αποδοτέα έξοδα. Εντούτοις, η διάταξη αυτή αφορά τις περιπτώσεις ακυρώσεως της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών, περιλαμβανομένου του μέρους του διατακτικού περί των εξόδων της διαδικασίας. Αντιθέτως, όταν δεν χωρεί ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, έστω και μερικώς, η απόφαση επί των εξόδων ενώπιον του ΓΕΕΑ παραμένει ισχυρή, υπό την επιφύλαξη ενδεχόμενης ασκήσεως αναιρέσεως.

77 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της παρεμβαίνουσας να καταδικασθεί η προσφεύγουσα στα έξοδα των διαδικασιών ενώπιον του τμήματος ανακοπών και του τμήματος προσφυγών. Όσον αφορά τα έξοδα της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα έξοδα αυτά σύμφωνα με τα αιτήματα του καθού και της παρεμβαίνουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η προσφεύγουσα φέρει, εκτός των δικών της δικαστικών εξόδων, τα έξοδα του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα), καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Pirrung Meij Pelikánová

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιουλίου 2006.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

E. Coulon J. Pirrung